

A TENGERPART

NAPILAP.

VI. évfolyam.

FIUME, szerda 1909. augusztus 18.

184. szám.

Szerkesztőség és kiadóhivatal (telefonszám 229.)
Vicolo dell' Ospedale, Wurzer ház I. emelet.

Nyomda telefonszáma (sürgős esetekben) 920.

Előfizetési ár:

Egész évre . . . 24 kor. Negyedévre . . . 6 kor.
Félévre 12 kor. Egy hónapra 2 kor.
Egyes szám ára 6 fillér.

HIRDETÉSEKET

a kiadóhivatal mérsékelt áron számít.

Hivatalos hirdetések 6 hasábos petit sorja 40 fillér.

Szól a vészharang!

Huszmillió ember, Magyarország népe, dolgozva és szenvedve gyűrjük le egyik napot a másik után. Huszmillió ember, mintha egy volna, ahogy küzd a fátum ellen. Csak újra dolgozunk és ismét szenvedünk. Vér patakszik, halottak hullnak. De megint csak nekirohanunk. Néha már úgy látszik, hogy áttörjük a veszedelmes sáncokat, megfojtjuk a leselkedő rémeket, amik elzárják a nemzet elől a boldogulás útját.

Néha mintha előbbre jutnánk. Bizakodunk. Aztán elénk toppan az igazság. Halálosan ránk vigyorognak a „beszélő számok”. A tudomány, a statisztika huszmillió ember arcába röhög. És néhány percre megállunk a verjékezésben. Lehanyatlak fonyadó karunk. Üreges koponyák borítják a sáncokat, megsokasodtak a remetek. Hatalmasabbá vált a halál, nyomorultabbá az élet. Ezzel a valósággal állítja meg egy pillanatra a szívünk verését a hideg, kegyetlen, cinikus statisztika.

Most is, az év június hónapjáról kiadott hivatalos adatok nem örömet ujságoznak. De hirül adják a pusztulást, Magyarország vesztét. Hogy az oldott kéve még jobban meg van oldva, mint valaha. Széthull, megsemmisül és fog a huszmilliónyi nép. A születés nem áll arányban a halálozással. Igaz, hogy 36.000 ember halt meg júniusban és majdnem 60.000 gyermek született, de mi ez? Kedvező szaporulás?

Számítsuk ki, mennyi volt a meddő csök harminc nap, harminc éjszaka alatt! Mennyi magzatot ölt meg a terméketlenségbe hajtott szerelem, a nyomorba, nélkülözésbe sülyesztett házasság! Hogy a nyereség mindössze 24.000 új élet, nem a nemzet szaporulása ez, hanem megfogyatkozása. Mert ez az „egyke” szerencsétlen országa. Egyetlen ivadékánál többet nem bír el sem a jólét, sem a nyomorúság. A gazdagabb társadalmi osztályok lerázzák magukról a gyermeknevelés kényelmetlenségeit, a napszamosasszony pedig minek szüljön? Éhségre, szenvedésre?

Az állam gondoskodik az elhagyott gyermekekről, de nem törődik azzal, hogy e siralom alapját megszüntesse. Elüldözik mindenünnen a megejtett cselédleányt és nincs hova elvonulnia a terhes asszonynak. Ott vajudik a kapuk aljában, mert szük vackából kiüldözte a házbéruzsora. És ha jön a magzat, jön vele az irtózatosságon is: nincs rongy sem, amibe bele lehet majd takargatni. Pusztulnia kell tehát, nehogy didergésre megszűlessék. Törvény vagy nem törvény — a szükség és nélkülözés hozza itt meg a halálos ítéleteit. Mindenféle bűncsókák és gyilkosságok. Néha revolverdörrenés rázkódtatja meg a levegőt, önként mennek a másvilágra a szerelem boldogtalanjai.

Apránként teljesen megszűnik a házasságkötés is. Júniusban összesen 12.000 egybekelés történt, majdnem háromszerrel kevesebb

mint tavaly. A meglett férfi nem tud annyit keresni Magyarországon, hogy otthon alapítson. Él tehát pálinkabujok förtelmes gőzében és az alkohol a testi meg a lelki tápláléka. Áldja hát az államot, mert ebben is irgalmas az állam. Szívesen kezébe nyomja a pálinkás üveget: egy deci hat krajcár.

Az alkohol melegít, mámorosít, majd fonyaszt és gyilkol. És következik, édes testvéreinek a fertőző betegségeknek munkája. 36 ezer halott közül 6259 ember pusztult el egy hónap alatt tüdővészben. Ime, nagy garral hirdették, hogy így, úgy, itt vannak a különböző betegségyógyító intézmények, majd ezek csökkentik a kórságot, a pusztulást.

Irtózatossan szép eredménytelenség, ami nem lepi meg azt, aki a viszonyokat ismeri. A ki tudja, hogy szerte az országban népes közösségek vannak, olyanok, amikbe orvos még sohasem tette be a lábát.

Erről tanakodják a nemsokára Budapesten összeülő nemzetközi orvoskongresszus! A tudomány vonja felelősségre az államot. Értesse meg a husz millió ember sorsának intézőivel, hogy nem csoda, ha ilyen földet csoportostul tagadnak meg szerencsétlenjei és kívándorolnak.

Nézzük a kivándorlást. Magyarországból júniusban körülbelül annyian vándoroltak ki, mint — amennyit a tüdővész elpusztított. 5378 a kivándorlók száma, amely a tavalyi év júniusához viszonyítva háromszétszerrel több emelkedést mutat.

Ezzel szemben mindössze 1861 idegen embernek támadt az a könnyelmű gondolata, hogy a magyar földön letelepedjék. Odajutotunk tehát, hogy nincs hatalom, amely az oldott kéve szétzúllásának ezt a talán legszomorubb megnyilvánulását megakadályozza. Persze a leghatalmasabb, maggaltelt kalászkok hullanak idegenbe: a munkabíró férfiak, s igen nagy részük anyanyelvü.

Igy vágja megrettent arcunkba a halálos igazságot a statisztika réme és a szava olyan, mintha vészharang kongana. Egykedvűen kong szörnyűségesen szól a vészharang. Dolgozunk, szenvedünk a hangjainál, s hogy körültekintünk azt látjuk, hogy mind kevesebb ember van a mezőn a gyárban, az irodákban.

Mi lesz veled Magyarország népe? Mért nem tudod önmagad helyett megölni az átkot, huszmillió pusztulót?

— A horvát bánhelyettes útja. Lipikről táviratozzák: Cuvaj Ede bánhelyettes vasárnap délelőtt Lipikről kíséretével Pakrácra látogatott el, ahol a lakosság nagy lelkesedéssel fogadta. A bánhelyettes meglátogatta előbb a pakráci görög-keleti szerb püspököt, majd a városi kórházba hajtattott, amelyet Frank Leo dr. kórházigazgató kalauzolásával megtekintett. Délben a bánhelyettes visszatért a lipiki fürdőtelepre. Az esti szükebbkörül vacsoránál a bánhelyettes úgy nyilatkozott, hogy körutjának eddigi eredményével meg van elégedve, mert

a lakosság tulnyomó része helyesli a horvát kormány békés fejlődésre irányuló politikáját s a lakosság a bizonytalan helyzet megszűnését óhajtja. A bánhelyettes hétfőn Daruvár szolgabírói székhelyre rándul ki és este visszatér Lipik fürdőre.

UJDONSÁGOK.

— A bankrablás ügye. Zürichből jelentik: Tegnap reggel az itteni pályaudvaron a fiumei bankrablás egyik tettesét, Orloff Pétert, amikor egyik Luzenből érkezett vonatból kiszállt letartóztatták. A letartóztatott, amikor a pályaudvar rendőri szobájában vallatásra fogták, tagadta, hogy az ő neve Orloff és kijelentette, hogy neki semmi köze sincs a bankrabláshoz.

Orloff később egy őrizetlen pillanatban nadrágtartójával fel akarta magát akasztani, ezt azonban megakadályozták.

A Budapestről Zürichbe küldött rendőrfogalmazó újabb táviratát minden pillanatban várják a budapesti főkapitányságon. Valószínű, hogy ez a távirat már részletesen fog beszámolni a zürichi misszió eredményéről és az elfogott rabló vallomásáról is.

Vasárnap újból levél érkezett Budapestre Krivicki címére. A levélben azonban egy megfajthetetlen hieroglifát talált a budapesti rendőrség.

A levélpapíron mindössze egy kigyóvonalu rajz látható, a kiindulási ponton egy F. a középső kanyarultnál egy S, a végső pontnál pedig egy O betűvel.

A rendőrségen megkérdezték Krivickit, hogy mi az értelme a titokzatos rajznak, Krivicki megnézte a jelet és fejcsóválva így felelt:

— Ezt igazán nem értem.

A budapesti rendőrségen azt hiszik, hogy ez a levél Specktoról ered, akit reményünk szerint szintén sikerülni fog mihamarább kézrekeríteni.

Bartha Endre dr. budapesti rendőrfogalmazó ma Zürichből a következő táviratot intézte Ormai Simon rendőrtiszthez, aki a bankrablás ügyében a nyomozást vezeti: Orloff, vagy mint bevallotta, igazi nevén Friedwenko Pétert itt letartóztattuk. Megállapítva, hogy Spektor Zürichben nem járt. Szökési irány Argentina, Buenos-aires vagy Lembergen, Novoszelican keresztül Jekaterinoslaw Antwerpenbe sürgönyöztem és fényképet küldtem többi északi tengeri kikötőbe. Orosz városokat jelzett irányban és Svájc főbb városait értesíteni kérem. Spector 13.000 koronával menekül, Orloff egyebet nem tud róla.

A zürichi rendőrség börtönében őrizet alatt levő Orloff kiadatása iránt az eljárást már megindították. Az ügyészség indítványára a vizsgálóbíró ma rendes elfogatási parancsot bocsátott ki.

A rendőrség Bartha dr. budapesti rendőrfogalmazó mai távirata alapján a lemergi és az oroszországi rendőrségeket is táviratilag kereste meg, hogy Spectort tartóztassák le.

— **Kormányzói ebéd.** Nákó Sándor gróf kormányzó holnap, szerdán a király születésnapja alkalmából ünnepi ebédet ad az Európa szálloda külön termében. A díszebédre hivatalosak Szendrői Török Gyula kamarás, osztálytanácsos, a kormányzás jelenlegi vezetője, Thierry lovag a törvényszék elnöke és Martinec apátplébános, Schikic Lázár ellentengernagy, a Fiumében időző hajóraj parancsnoka, Kunsti ellentengernagy, a haditengerészeti Akadémia parancsnoka, a három csatahajó parancsnokai, a fiumei tábornok és ezredparancsnok, Vio Ferenc dr. podeszta, Zanella Richárd országgyűlési képviselő s a fiumei hivatásos konzulok.

— **Egy baleset halálos következménye.** A kórházban meghalt Car Paola 52 éves szakácsnő, aki mint megírtuk, a Wassermann utcában levő „Al boun bevijora“ című vendéglőben súlyos égési sebeket szenvedett.

— **A nyári hajóraj Fiumében.** Tegnap délután Cirkvenicából kikötőnkbe érkezett a magyar-osztrák haditengerészeti nyári hajórajának egyik csoportja, mely áll a „Karl IV.“, „Franz Josef I.“ csatahajókból és a „Pelikan“ torpedó vezérhajóból, három mélyjárati torpedóból és tíz kisebb torpedóhajóból.

A hajóraj Schukic Lázár ellentengernagy parancsnoksága alatt áll és négy napig fog vízeken tartózkodni.

— **Katonai sorozási lajstrom.** A sorozási lajstrom előzetes munkálatainak megkezdése céljából a városi tanács közli, hogy azok a katonakötelesek, akik 1891-ben születtek Fiumében, tekintet nélkül illetőségükre, szeptember folyamán okvetlenül jelentkezzenek a katonai ügyosztálynál.

Azok, kik személyesen az ügyosztálynál meg nem jelenhetnének, hozzátartozóik, vagy megbízottjaik útján tartoznak jelentkezni a katonai ügyosztálynál bejelentés végett.

A jelentkezők kötelesek ezenkívül illetőségi okmányukat is betérjeszteni.

— **Gyanus oroszok átvonulása.** A rendőrség állomási kirendeltsége az utóbbi időben mindig gyakrabban jelentette, hogy a budapesti vonatokkal munkásruhába öltözött oroszok érkeznek, akik innen Genuába, Milánóba, Rómába, Bariba, Livornóba és Nápolyba, de különösen Délolaszországba utaznak. Az oroszok átvonulása végre is feltűnt Ormai Simon rendőrtisztnek s közülök többet kikérdezett. A kihallgatott oroszok mind körutazási jeggyel utaznak és az olasz pénzt már hazájukban beszerzik s különös ismertetőjelük volt, hogy mindannyian fekete inget, vagy legalább is feltűnő alaku fekete nyakkendőt viseltek. Ormai a különös viselet iránt is érdeklődött, az oroszok azonban kitérőleg válaszoltak s inkább célszerűségi okokra hivatkoztak. Mint-hogy a lapok körülbelül ugyanakkor közölték, hogy II. Miklós cár valószínűleg Délolaszországba utazik, Ormai a munkások utazása és a cár délolaszországi utazása között kereste az összefüggést. Néhány nagyobb olasz város rendőrségét értesítette is tapasztalatáról s figyelmeztette őket, hogy a különös utasokat ellenőrizzék. A napokban aztán meglepő fordulat történt. A római rendőrség ugyanis táviratilag közölte a fiumei rendőrséggel, hogy Délolaszországban feltűnően sok hamis olasz pénz van forgalomban s azt hiszik, hogy a hamis olasz pénzt külföldön készítenek. A római távirat alapján Ormai nyomozást indított ebben az irányban is.

— **Nagy kertünnep Abbaziában.** A k. u. k. Flottenverein abbaziai osztálya ma este

17-én a király születésnapja alkalmából nagy ünnepet rendez Abbaziában, amely alkalommal a magyar-horvát gőzhajózási rt. a fiumei közönség kényelmére a szokásos 10.30 órai járaton kívül még egy rendkívüli járatot indít Abbaziából Fiuméba éjjel után 1 órakor.

— **Uj hajógyár Ausztriában.** Triesztből jelentik nekünk: Hire jár, hogy a kormány megvásárolja az olasz határ közelében levő monfalconei hajógyárat, amelyet hadihajók építésére fog átalakíttatni. Montecuccoli tenger-nagy legutóbbi látogatása e gyárban állítólag e tervvel áll összefüggésben.

— **Esti kirándulás a tengeren.** A Magyar-horvát tengeri gőzhajózási rt. „Tátra“ nevű termes gőzöseivel holnap este kirándulást tesz Abbaziából a Quarneron és az isztriai part mentén, amely a király születésnapja alkalmából fényesen lesz kivilágítva. A Tátra esti 9 órakor indul Abbaziából és körülbelül 11 órakor tér oda vissza. Menetár erre a kirándulásra 2 korona személyenként.

A hajón „Mascagni“ nevű kitűnő olasz zenekar fog hangversenyezni.

Vasárnap, augusztus 22-én rendkívüli kirándulás a „Hungaria“ nevű gőzössel Grado fürdő- és gyógyhelyre a következő program szerint: Indulás Fiuméből reggel 6 órakor, érinve Abbaziát 6.30 és Lovranát reggel 6.50 órakor. Érkezés Gradoba délután 4 órakor és tartózkodás esti 8 óráig.

A Cirkvenicából való résztvevők részére, legalább 20 személy jelentkezése esetén, reggel 4.30 órakor külön hajó fog indítani Cirkvenicából Fiuméba. Ezen átkelésért külön díj nem fog szedetni.

A résztvevők száma legfeljebb 120 személyre lesz korlátozva. Menetár a hajón való fentjelzett ellátással együtt 25 korona személyenként.

Az éjjel történő visszautazás alkalmával előzetes jelentkezés mellett, a hajón rendelkezésre álló ágyak 2 korona külön díj ellenében fognak kiutaltatni. Visszajövet érkezés hétfőn reggel 6 órakor. A kirándulásra 20-áig lehet jelentkezni.

— **Tolvaj gázszerelők.** Neumann Zsigmond via voloscai vegyeskereskedő elmondotta a mlaccai rendőri kirendeltségen, hogy három vasuti alkalmazottat megbízott, hogy üzlethelyiségébe a világító gáz vezetéket vezessék be. A három szerelő tegnap délután is dolgozott az üzletben s mikor egy pillanatra egyedül maradtak, egyikük a kiszolgáló asztal fiókját kihuzta s abból mintegy huszonkét koronát eltulajdonított. A kereskedő panaszára a kirendeltség vezetője megmozdította a három vasutat de a pénzt nem találták meg. A kirendeltség jegyzőkönyvet vett fel s betérjesztette a központi rendőrséghez.

— **Vizbefulladt tengerész.** Velencében tegnap éjjel vízbefult az „Adria“ hajóstársaság ott horgonyzó „Stefánia“ gőzöseinek Honovich Antai nevű matróza. A tengerész a hajó elő részén levő tengerész lakosztály szélére feküdt s alvásközben beleesett onnan a tengerbe. Mire a vízből kihúzták, már halott volt.

— **Ismeretlen öngyilkos.** Tegnapelőtt délután fél négy óra tájban egy ismeretlen ember alig hogy a személyvonattal Szentpéter állomásra érkezett bal halántékába lőtt és azonnal meghalt. Az öngyilkos holttestét az ottani temető halottházába szállították.

— **Katonai látogatások.** Schukic Lázár ellentengernagy, Winterhalder Tivadar a Pelikan torpedóvezérhajó parancsnoka, Schanzer Stanislaus a Kaiser Carl VI. parancsnoka és Willenich A. fregattkapitány kíséretében ma délelőtti látogatást tett Nákó Sándor gróf kormányzónál a kormányzói palotában. Schukic kíséretével ezután a városházára hajtatott, ahol Deseppi Róbert városi tanácsosnál, akit nem találhatott a hivatalában, leadta névjegyet. Felkereste végül a katonai hatóságok vezetőit is. — Itt említjük meg, hogy Nákó Sándor gróf kormányzó Szendrői Török Gyula kamarás

osztálytanácsos, aki jelenleg Wickenburg István gróf kamarás, kormányzóhelyettes távollétében a kormányzóságot vezeti, holnap, a király születésnapja alkalmából ünnepi szent mise után adja vissza a látogatást az ellentengernagy hajón. A város részéről Bel'en András dr. első alpolgármester és Deseppi Róbert tanácsos viszonozzák a látogatást.

— **Hütlén szobatárs.** Mutapaccics Bozó feljelentést tett a rendőrségen, hogy Kadinski Lajos munkástársa, akivel együtt lakik, ruhásládájából elloptott két, nyolcvan korona értékű ruhát. A rendőrség a feljelentés alapján Kadinski Lajost letartóztatta s megindította az eljárását.

— **Városi árlejtés.** A rappresentanza felhatalmazásával a városi tanács ma pályázatot hirdetett az új voloscai népiskola összes építési munkálatainak biztosítására. Az előírás szerint felszerelt kérvényeket szeptember 14-ikéig lehet benyújtani Deseppi Róbert városi tanácsosnál.

— **A vasutak és a mértékhitelítés.** Kossuth Ferenc kereskedelmi miniszter rendeletet adott ki, melyben az időszakos hitelítés végrehajtása dolgában legutóbb kiadott két rendeletét a közforgalmi vasuti vállalatokra való tekintettel kiegészíti. A rendelet szerint a vasuti állomásokon használt mértékeket és mérőeszközöket kivétel nélkül a helyszínen hitelítik és azt a hitelítést a rendes időszakos hitelítési közutaktól függetlenül a központi mértékügyi intézet és az illető vasuti vállalat igazgatósága által együttesen kijelölt mértékhitelítő hivatal végzi.

A hitelítést két csoportban végzik, az első csoportban az időszakos hitelítést először 1909. év folyamán és azután minden páratlan számú évben a második csoportban először 1910 s azután minden páros esztendőben. Az állomásokat ebbe a két csoportba szóban levő vasuti vállalatok igazgatóságával egyetértve a központi mértékügyi intézet osztja be.

A vasuti vállalatok kötelessége, hogy a hitelítésre kiküldött közegnek a saját vonalán szabadjegyet biztosítson és hogy a hitelítés céljaira szükséges helyiségeket és eszközöket díjmentesen rendelkezésére bocsássa. Az időszakos hitelítésért állomásonként 20 korona általánosságig fizetendő, a hidmérlegekért a darabszám szerinti díjat is le kell róni.

— **A kikötőből.** Augusztus 15. érkezett: „Ariete“ olasz gőzös Velencéből 550 üres hordóval és 100 tonna kövel; „Galicia“ osztrák gőzös Konstantinápolyból 900 bál jutával, 300 üres hordóval és 30 tonna vegyes áruval.

Indult: „Tibor“ magyar gőzös Rouenba 2500 tonna fával.

Távirat ◀▶ Telefon.

Az alföldi függetlenségi gyűlés.

SZEGED, aug. 17. Az alföldi függetlenségi párt nagygyűlésének, amelyet a dél-magyarországi szövetségekkel együttesen augusztus 22-én tartanak meg, serényen folynak az előkészítő munkálatai. Eddig tizenegy függetlenségi kerület ígerte meg, hogy küldöttséggel képviselteti magát. Becsey Károly képviselő, a szegedi függetlenségi párt elnökének vezetésével a száztáru rendező bizottság minden nap értekezletet tart, hogy a jelentkezéseket elintézhessék. A gyűlésen megjelennek Gyula, Kecskemét, Nagykovács, Fegyeháza, Szentes, Zombor, Baja, Nagybecskerek, Nagykikinda, Arad, Makó városok s a szomszédos megyék küldöttsége is. A gyűlést vasárnap délelőtti tartják meg a Klauzál téren Kossuth szobra előtt. A gyűlésen Becsey Károly fog elnökölni. Kacsó István betérjeszti az összes függetlenségi pártok elnökeinek aláírásaival ellátott határozati javaslatot, a melyben követelik az önálló banknak 1911-re való felállítását. Ezután Justh és Holló beszélnek s a küldöttségek szónokai.

Spectort mindenütt keresik.

BUDAPEST, aug. 17. A fiumei bankrablás harmadik tettesének, Spectornak kézrekerítésére világszerte folyik a nyomozás. Tóth Já-

nos rendőrkapitány ma kijelentette az újságírók előtt, hogy a nyomozást olyan széles alapon vezetik, hogy Spektor elfogása bizonyos. Spektor valószínűleg nyugot Európában bujkál. Megállapították, hogy a bankrablás óta Antwerpenből ma indult el az első gőzös Amerikába. Antwerpenből azonban Spektor nem utazhatott el, mert a bankrablás óta Antwerpenben az utasokat a legszigorúbban ellenőrzik.

Darányi utazása.

BUDAPEST, aug. 17. Darányi Ignác földművelésügyi miniszter legközelebb Szegedre utazik, hogy a lisa legújabb köztöltését felavassa.

Elhunyt színésznő.

BUDAPEST, aug. 17. Egressy Ákos a Nemzeti Színház volt tagjának a felesége Pető Ilona ma reggel meghalt.

Lelőtte a feleségét.

ZOMBOR, aug. 17. A rendőrség letartóztatta Palágyi Lázár gazdag földbirtokost, aki nyílt utcán feleségét revolverrel agyonlőtte. A vizsály oka az volt, hogy az asszony férje nevét meghamisítva az ingatlanok nagyobb részének tulajdonjogát a maga nevére iratta át.

A művész nő tolvaját elfogták.

BUDAPEST, aug. 17. Meszlényi Adrienne, a Nemzeti Színház tagjának a lakásáról, mint A Tengerpart jelentette is, ismeretlen tettesek mintegy 50,000 korona értékű ékszert elraboltak. A rendőrség egy lakatosinas vallomása alapján megállapította, hogy az ékszerrablást Fischer Gyula budapesti kereskedősegéd követte el, aki az ékszereket eladta a pénzzel Gleichenbergbe utazott, hogy mellbaját gyógykezeltesse. A rendőrség távirati megkeresése alapján Fischert Gleichenbergben letartóztatták.

A svédországi sztrájk.

STOCKHÖLM, aug. 17. A sztrájkoló központi szervező bizottsága körrendeletet bocsátott ki valamennyi, mintegy 400 sztrájkbizottsághoz azzal a felhívással, jelentsék be, hány munkás szorul a segélyre. Ha a jelentések beérkeztek, meg fogja kezdeni a bizottság az élelmiszerek kiosztását. Mint Elsoefből jelentik, az ottani nyomdászklub elhatározta, hogy holnap a munkát újból megkezdi. A stockholmi központi sztrájkbizottság felhívása következtében ezt a határozatukat ismét elejtették.

STOCKHÖLM, aug. 17. Egy bécsi lap azon jelentése, mely szerint a világitási művet közáporral dobálták, valótlan. Egy kő az őrt találta, aki segítségért kiáltott mire a mérénlyök megfutottak.

Sikkasztó bankigazgatók.

BERLIN, aug. 17. Tegnap ilt letartóztatták Distermayer Otto és Grünfeld Ágoston bankigazgatókat, akik ellen feljelentés érkezett, hogy sikkasztottak.

A török flotta.

KONSTANTINAPOLY, aug. 17. Hir szerint a török flotta Karpathos helyett a kisázsiai part mentén levő Marmarissba vonul, ami valószínűleg a krétai védőhatalmak tegnapi jegyzékének hatása alatt történik.

A német suffragettek.

BERLIN, aug. 17. Decemberben 5-én lesz a nagy tüntetés, amelyet a német suffragettek angol társnőik példájára fognak rendezni.

Az orosz pénzügyminiszter lemondása.

SZENT-PÉTERVÁR, aug. 17. Politikai körökben biztosra veszik, hogy Kokowcev pénzügyminiszter lemond, mert nem ért egyet angol-orosz közeledéssel, amelyből nagy gazdasági hátrányokat vár Oroszországra nézve. Kokowcevnak egy nagykövetséget fognak felajánlani, utóda pedig a pénzügyminisztérium élén Putilow lesz.

Sztrájk.

BADISCH-RHEINFELDEN, aug. 17. Az itteni alumíniumgyár részvénytársaság péntek este óta sztrájkoló munkásainak tüntetéséről a következő részleteket jelentik: Mintegy 300 munkás a gyár elé vonult, ahol, összekötözték a csendőrséggel, amely puskáját használta. Egy sztrájkoló meghalt, egy súlyosan megsebesült. Szombat este ismétlődött a tüntetés. A gyárvezetőség Konstanzból katonaságot kért. Éjjel 11 óra 20 perckor Konstanzból egy század gyalogság és két gépfegyverosztály elindult Rheinfeldenbe, ahová ma reggel megérkezett. A rendet azóta nem zavarták. — Egy másik jelentés a következőket mondja: Péntek este kellett volna a Majnafrankfurtból érkező új munkásokat a gyárba vezetni. Utközben szóváltás keletkezett a sztrájkoló és felügyelők között, amiből verekedés lett. Fischer üzemvezető, aki az új munkások vezetésére vállalkozott, kénytelen volt revolverét használni. A kövekkel megdobált gyárból is történtek lövések. Egy golyó megölte az olasz Guoli nevű munkást. Ottinger előmunkás mellébe kapott egy golyót és aligha fog felgyógyulni. Ma reggel óta a Konstanzból ideérkezett katonaság megszállva tartja a Schweizerisch és Badisch-Rheinfelden közti hidat és pályaudvart.

Kobelt és Vidákovics

BRISTOL KÁVÉHÁZA

ABBZIA.

Estéknént

BARCZA JENŐ

kaposvári cigányzenekara hangversenyez. Utolsó hajó Fiuméba este 1/211 órakor.

BAUER GRÜNWALD A magyarok
GRAND HOTEL D'ITALIE OTTHONA

VELENCÉ-
BEN

VELENCE

Elsőrendű szálló. — Ritűnő konyha.

Büchler L. Abbazia

(a Stefania szállóval szemben)

Férfidivat különlegességek a legelőkelőbb uri közönség számára.

Magyar cég!

Szabott árak!

Kiadó lakás

3 szoba, konyha, kamara, előszoba
Via Germania 20 II. em. Értekezni:
Szathmáry György hentes üzletében
Vicolo Germania 1.

Bratovich G. N.

könyvkötészete átköltözött a Castello utca 9. számú Kucich-házba. Telefon sz. 766.
Minél számosabb megrendelésért esedezik továbbra is

Bratovich G. N.

Cantrida „FIUME“ vendéglő

a fürdővel szemben.

Szép árnyékos kerthelyiség tekepályával kitűnő magyar és olasz konyha, jó ausztriai és stájer borok. Kőbányai polgári duplamaláta sör.

Számos látogatásért esedezik

MANN HANS vendéglős

Butorcsomagolást

gyékény és szalma közé, átköltöztetést és butorszállítást butorszállító kocsiban pontosan és jutányosan elvállal.

FRANK G.

Fiume, Via Germania 11. III. em.

Fontos ujtás!!

Számos család régi óhaja teljesül és a nagyérdemű fogyasztó közönség kényelmét szolgálja

Carlo Frisch

szállító cég
(Via Alessandrina Jelcich-ház)

új vállalata, mely a világhírű

Rőbányai Polgári Serfőző r. t.

palacksőreit mindenkinek lakásába költségmentesen szállítja.

Árusítja:

a világos márciusi sört,
a kőbányai barátsort és
a serfőzdének különleges, a legիրésőbb orvos tanároktól ajánlott gyártmányát a

„Szent István“ védjegyű Dupla maláta sört.

Rendelések, 12 palackot meghaladó mennyiségben, a nap bármely szakában, gyorsan és gondosan teljesíttetnek.

Dijmentes hához szállítás!

Kicsinybeni eladás a Via Alessandrina-i raktárhelyiségben.

Naponta frissen töltött palacksőruk.

Fontos ujtás!!

A serfőzde specialitása: Szent István védjegyű Dupla maláta sör.

A serfőzde specialitása: Szent István védjegyű Dupla maláta sör.

Csinosan butorozott szoba

Via del Molo 1. I. emelet balra uri családnál azonnal kiadó.

Fleischhacker C.

tejcsarnoka

és kávémerése a Piazza Elisabetta és Adamich utca sarkán, (az Adria palotával szemben).

Gróf Pejacevics féle teavaj

kizárólagos elárusítása.

mindenkor frissen.

Tej, tejföl, turó és vaj és Tiszta akácméz nagyban és kicsinyben. TELEFON 534

Varieté Hotel Susak

Tulajdonos: Pesaro Vittorio

Egészen új műsor

Nora Hansi német énekesnő,
Fiory Ada, bécsi szubrett,
Lengyel Margit táncosnő,
Minervini Giustino csodálatos műsora,
Hausen Edith bécsi romanc-énekesnő,
Wagner Fritz német kórikus,
Flores Elisa nápolyi énekesnő,
Les Minervini olasz duett.

Luna & Styx óriási villanyos-zenei attrakciók.

Karmester:
Virgilio VirgiliRendező:
Venutti Nino.

Kezdeté este 9 órakor.

Uj műsor.

Belépti díj I kor.

Nagy látványosság.

**„DE LA VILLE“
SZÁLLODA, KÁVÉHÁZ ÉS ÉTTEREM
FIUME, DEÁK-KORZÓ.**

— A magyarság találkozó helye. —
Helybeli vendégek az étlapárból
20% engedményt kapnak.

A kávéházban esténként **HORVÁTH PALI**
cigányzenekara **GÁBOR** kisbögös szólístá-
val hangversenyez.

TULAJDONOS:
SZENTGYÖRGYI FERENC.**3 világos szoba**

a város központjában fiatal embereknek
esetleg családnak is kivánságra ellátás-
sal együtt kiadó. Cim a kiadóhivatalban.

A FIUMEI KERESKEDELMI BANK

RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

ADRIA PALOTA FIUMÉBAN ADRIA PALOTA

betétkönyvek és folyószámlák után

4% netto kamatot

térit meg feleinek.

A tőkekamatadót a bank önmaga viseli.

Ujságkihordó

(asszony vagy leány is) jó fizetéssel
azonnal felvétetik a Tengerpart kiadóhivatalában
Vicolo dell'Ospedale Casa Wurzer I. em.

**Ajánlunk: Amerikai íróasztalokat és irod. butorokat
Grammofonokat és lemezek**

legnagyobb választékban kicserélhető tüvel és tücszerelés nélkül,

messzehangzó lemezeket

termek és kerthelyiségek számára, továbbá

„detektiv“-boltpénztárakat

csengettyű-alarmkészülékkel, a mely a kézi pénztár megdézsmálását vagy betörést lehetetlenné teszi, végül

Wertheim-pénzszekrényeketminden nagyságban készpénz és részletfizetésre árusít a
Tengermelléki Kereskedelmi Társaság Fiume, Corso 12 I. em.

Javitások elfogadtatnak.

Csemegeolaj behozatal és kivitel

finom, kiváló finom és legfinomabb minőségben bádogkan-
nákból és hordókban. Olcsó áron szállítja e kiváló külön-
legességeket bérmentve minden vasuti és hajóállomásra a

■ **Tengermelléki Kereskedelmi Társaság** ■
Fiume Corso 12 I. emelet.

Első fumei cementárugyár

FIUME, Vicolo Apollo és Via Serpentina sarkán, TELEF. 1035

Csövek sajtolt cementből minden nagyságban. Kézzel és géppel sajtolt padlólemezek 2 és több színben. Vízlevezető medencék csatornához. Mesterséges lépcsők és balkonkerítések. Kútkerítések, víztartányok, állványok falburkolatok stb. stb.

**SPIRID MARCETTA
ORIENT****kávéháza**

FIUME, Zichy tér 3.

Előzékeny kiszolgálás.

Minden este Sárközy Elemér cigányzenekara hangversenyez.

VELENCEBEN

mozaikáru, korallok és velencei különlegességek legolcsóbban kaphatók

Franco G. cégnél

Szt. Márktér 114. és 140. számú bolt és S. Moisè 1344.

Bonin Penzió - Velence

S. Marco, Corte Barozzi.

Kitünő bécsi penzió, főleg magyarok és osztrákok által látogatva, egy pernyi távolságra a Márkus tértől.

Napi penzió ár hét lira.

Modern

hálószobák és**ebédlő divánok**

eladók

Garami József

kárpitós mesternél Corsia Deák 38.

GUSTINCICH JÁNOS**finomsütődéje**

Fiume, Via Alessandrina I. sz.

készíti elsőrendű

tea-kétszersültet

luxus- és házikenyeret, Graham- és rozskenyeret. Ezenkívül elfogad sütésre kenyeret és süteményeket.

Nagy lisztraktár a legelső budapesti gőzmalmokból.

Házhoz szállítás! Telefon 853 sz.

Kétszersülték postai csomagban is szétküldetnek.

A DREHER ANTAL-féle egyesült sörgyárak

részvénytársaságának.

(gyár Budapest-Kőbánya) FIUMEI FŐRAKTÁRA.

roda: Úrményi-tér 6. — Telefon szám 226. Jéggyár: Canale-utca, Steinmann-ház.

GYÓGYHATÁSÚ**DUPLA MALÁTA SÖR**

Orvosok által ajánlott gyógyító hatású sör. A sör hetenként 25 majolika palackot tartalmazó eredeti ládákból érkezik frissen a gyárból. — Ezen kitünő sörön kívül állandóan raktáron van kiviteli és márciusi sör, 1/4, 1/2 és 1 hl.-es hordókban és 50 fél literes palackot tartalmazó eredeti ládákból.

Vendéglősök rendelésre barna dupla maláta sört is kapnak. — Bárhova házhoz is történik szállítás.

DETAIL ELÁRUSÍTÁS: minden jobb fűszer- és csemege-üzletben.

Mindenkor friss csapottás:

Főképviselet: Rupnik Emil, Úrményi-tér 6

Hirdessen „A TENGERPART“ napilapban!

„A Tengerpart“ immár hatodik évfolyamban jelenik meg és oly elterjedésnek örvend, a milyent eddig Fiumében egyetlen egy magyar lap sem tudott felmutatni.

➡ **„A TENGERPART“ minden hirdetése eredménynyel jár.** ➡

Kiadóhivatal: Vicolo dell'Ospedale, Wurzer ház.

Telefon 229. sz.

Ugyanott vétetnek fel előfizetések is bármely naptól kezdve.

Telefon 229. sz.

„A Tengerpart“ független és szókimondó irányával szerezte meg népszerűségét és olvasottságát.